

Personlig assistans bör ordnas enligt individens behov

Beviljandet av personlig assistans för gravt handikappade blev till följd av den reviderade handkappservicelagen från den 1.9.2009 en skyldighet för kommunen. Personlig assistans stöder den handikappade personens möjligheter till ett jämlikt deltagande och självständighet. Syftet är att hjälpa den funktionshindrade personen att förverkliga sina egna val i sitt eget liv.

Med personlig assistans avses sådan nödvändig assistans som den gravt handikappade personen behöver hemma och utanför hemmet i de dagliga sysslorna, vid studier, i arbetet, vid fritidsaktiviteter, i samhällelig verksamhet och för att upprätthålla sociala kontakter. Kommunen har skyldighet att ordna personlig assistans om den funktionshindrade personen har ett nödvändigt och upprepat behov av personlig hjälp i de dagliga aktiviteterna och då behovet av hjälp inte i huvudsak beror på vanligt åldrande.

Personlig assistans kan ordnas på olika sätt. Den handikappade personen kan fungera som arbetsgivare åt sin assistent, och då ersätter kommunen de kostnader som uppstår för avlöandet. Med servicesedlar kan den funktionshindrade erhålla personlig assistans från av kommunen godkända företag. Kommunen kan även ordna servicen själv, tillsammans med andra kommuner eller köpa den av en privat serviceproducent. Assistansen kan även ordnas genom att olika alternativ kombineras. Personlig assistans är gratis för den funktionshindrade personen.

När behovet av personlig assistans bedöms bör utgångspunkten alltid vara den enskilda individens behov och livssituation som helhet. Handikappade personers hjälpbehov varierar stort beroende på individuell funktionsförmåga och livssituation. Ett totalt timantal för de dagliga sysslorna, för studier, i arbetet, vid fritidsaktiviteter och för samhällelig verksamhet kan inte fastställas, utan man bör alltid utgå från den enskildas behov av personlig assistans.

Den handikappade personens egna åsikt och vilja bör beaktas när beslut fattas om hur den personliga assistansen ordnas. Endast på tungt vägande skäl kan detta förbigås. Vid alla de olika sätten att arrangera assistans ska självbestämmanderätten över det egna livet förbli hos den handikappade: i vilka sysslor, när och hur sker assistansen. Kommunen eller serviceproducenten har inte rätt att besluta om vad som görs i den handikappades hem. Personlig assistans ska trygga den funktionshindrades möjligheter att göra sådana vardagliga saker som hon/han skulle göra om inte handikappet förhindrade detta.

Jämlika möjligheter att delta bör tryggas för alla gravt handikappade personer oberoende av ålder. För funktionshindrade barn bör erbjudas möjlighet att medverka i samma verksamheter som andra jämnåriga barn. Ett barns rätt till personlig assistans borde beaktas ur den synvinkeln i vilken ålder barn i allmänhet gör motsvarande saker utan sina föräldrar, och huruvida barnet har möjlighet att själv definiera assistansen innehåll. Ett svårt talhandikapp eller användande av alternativ och kompletterande kommunikation minskar inte personens förmåga att själv definiera assistansens innehåll. Även åldrande och äldre handikappade bör ha samma möjligheter att vara verksamma som personer i annan ålder.

Finlands CP-förbund rf kräver att personlig assistans alltid ordnas enligt individens behov för en gravt handikappad person, oberoende av dennes ålder, diagnos och funktionshinder. Kommunerna bör erbjuda olika sätt att förverkliga den personliga assistansen, så att även de som inte själva har förmåga att verka som arbetsgivare erbjuds personlig assistans. Assistansen bör förverkligas så att den handikappade personens självständighet och självbestämmanderätt gällande personliga ärenden bevaras. Besluten bör alltid göras utan obefogat dröjsmål.

Finlands CP-förbund rf, förbunds möte
I Lahtis 25.10.2009